

Część 4. DYDAKTYKA – zrównoważona, elastyczna, funkcjonalna, uwzględniająca możliwości i potrzeby uczniów

Dydaktyka zdalna - zdaniem J.Pyżalskiego- (powinna być prowadzona Z.K.)...z dużą pedagogiczną mądrością i rozważką, z zastosowaniem prawidłowych strategii, procesów i narzędzi uwzględniających indywidualne uwarunkowania, zarówno w kontekście lokalnego środowiska, grup uczniów, jak i poszczególnych osób

Dydaktyce, modelom i narzędziom poświęcono w publikacji kilka rozdziałów (6,7,8 ,9 11).

Warte zacytowania są następujące wnioski, sformułowane w duchu edukacji nowoczesnej :

*-Planując proces edukacyjny, powinniśmy jednak pamiętać w pierwszym rzędzie o tym, że należy zorganizować zajęcia w taki sposób, aby **pobudzały ciekawość ucznia, motywowały go do poszukiwań, do zadawania pytań, doświadczania, eksperymentowania, wnioskowania, budowania teorii i wreszcie – tworzenia własnej wiedzy, a także do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i nauczycielami w poszukiwaniu rozwiązań problemów edukacyjnych.***
(A.Kolodo)

-Cyfrowe lekcje to znacznie szersza perspektywa niż tylko wykorzystywanie odpowiednich cyfrowych narzędzi. To również korzystanie z odpowiednich metod pracy oraz planowanie wartościowych procesów edukacji online. Sposób ich realizowania powinien odpowiadać celom dydaktycznym stawianym przed danymi zajęciami, a przede wszystkim – być zgodny z potrzebami, oczekiwaniami i możliwościami uczniów. Zajęcia cyfrowe należy monitorować i ewaluować, tak aby stale badać ich rzeczywistą jakość, a także weryfikować, czy obrane przez nas metody przyczyniają się do powstania wartości dodanej. Trzeba pamiętać, że jest to żywa materia, którą warto modyfikować i zmieniać w trakcie realizacji, tak aby optymalnie odpowiadała potrzebom edukacyjnym.(M.Plebańska)

Realistyczne cele, rozsądne strategie postępowania, stałe monitorowanie procesu

Autorzy namawiają do stawianie realistycznych celów, dania sobie prawa do popełniania błędów i ich poprawiania oraz zachęcają do rozwijania szkoły jako **organizacji uczącej się**.

...nie mamy doświadczeń w zakresie organizacji zdalnego nauczania ani sprawdzonych rozwiązań. Przyznajmy to przed sobą, bądźmy dla siebie wyrozumiali, dajmy sobie przyzwolenie na popełnianie błędów i poprawianie ich. Uratować może nas w tej sytuacji tylko spokój i otwarta komunikacja pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi – dyrektorami szkół, nauczycielami, uczniami i rodzicami. Zachęćmy do otwartego przekazywania informacji zwrotnej i eksperymentujmy, mając na uwadze przede wszystkim (J.Witkowski)

- Pamiętajmy o zasadzie good enough (wystarczająco dobrze), czyli nie dążmy do perfekcji, ale starajmy się zadowolić tym, co jest akceptowalne pod względem jakości

- Skupiajmy się na horyzoncie rzeczy możliwych do wykonania w obecnej sytuacji, nawet jeśli będą one dalekie od ideału

- Bardziej niż na zrealizowaniu wszystkich treści programowych powinniśmy być skupieni na zakładanych efektach uczenia się

- Przyjęcie postawy zgody na porażki rozumianej jako „zdolność do zaakceptowania negatywnych doświadczeń to coś najtrudniejszego w świecie: zaakceptowanie porażek i dalsze dążenie do tego, aby uczeń odnosił sukcesy”

- Czasem mniej znaczy więcej „nie popadajmy w niebezpieczny nurt tworzenia festiwalu narzędzi i aplikacji, a następnie wysyłania [ich] bez głębszej refleksji dzieciom”. (P.Plichta)

-Należy też zrezygnować z dążenia do realizowania podstawy programowej i skupić się na rozwijaniu kompetencji i zainteresowań uczniów, np. dając im możliwość sięgania po proponowane przez nas materiały

-Ważnym postulatem w nowej sytuacji jest maksymalne ograniczenie szkolnej dokumentacji

Podobne zalecenia rekomendują eksperci w innych źródłach.

W Poradniku dla dyrektorów szkół czytamy : (www.gov.pl/zdalnelekcje.pl)

Kluczowe w tworzeniu takiego modelu(edukacji zdalnej Z.K.) są także: **elastyczność** (nie każdy uczeń może być dostępny o danej godzinie w sieci), **celowość działań** (sens zadań i miniprojektów), **rozsądna liczba** przesyłanych zadań i treści, **jasno sprecyzowane definiowanie celów i wymagań** – najlepiej w języku zrozumiałym dla ucznia.

W Poradniku dla nauczycieli czytamy :(www.gov.pl/zdalnelekcje.pl)

Edukacja zdalna nie musi, a nawet nie powinna być prowadzona tylko w formie lekcji online. Samodzielna nauka z podręcznika lub zeszytu ćwiczeń będzie dla młodych ludzi trudna, dlatego warto poszukać sposobów, które bardziej ich zaangażują. Najważniejszym elementem edukacji zdalnej są zadania, problemy do rozwiązania, pytania i miniprojekty stawiane przed uczniami, które rozwijają ich kompetencje, pozwalają twórczo wykorzystać czas, mogą być powiązane z zainteresowaniami uczniów, szczególnie jeśli mogą być wykonywane bez kontaktu z komputerem, za to w interakcji zdalnej z rówieśnikami lub rodziną. Takim angażującym sposobem mogą być m.in. zadania problemowe, ciekawe pytania, eksperymenty do samodzielnego przeprowadzanie.

Eksperti CEO wśród 10zasad dobrej edukacji zdalnej wymieniają :

3.Podstawa programowa na poziomie wymagań ogólnych (ograniczenie zakresu omawianych treści)

4.Edukacja zdalna nie musi być online

5.Zadania problemowe i miniprojekty edukacyjne jako podstawa uczenia się

7. Informacja zwrotna , samoocena , ocena koleżeńska jako wsparcie procesu nauczania

8.Im mniej narzędzi inernetowych tym lepiej, - także po to , aby nie wykluczać

9. Bez dodatkowej dydaktycznej rewolucji (wybór metod, z którymi nauczyciele czują się komfortowo)

10. Błędy elementem procesu uczenia się

UNICEF Polska wskazuje, że dla właściwego przebiegu edukacji zdalnej potrzebne jest :

1. Stworzenie planu kształcenia dostosowanego do sytuacji i możliwości uczniów

W organizowaniu edukacji zdalnej należy odrzucić założenie o konieczności realizacji całej podstawy programowej dla konkretnego etapu kształcenia. Przed przystąpieniem do pracy potrzebne jest właściwe dobranie treści i ustalenie nowych celów oraz priorytetów w zakresie programu nauczania. Ważne, aby wymagania stawiane przed uczniami w tych nowych warunkach, były realne do spełnienia i dopasowane do ich możliwości

2. Regularne monitorowanie procesy dydaktycznego

W procesie monitorowania należy dobrać takie metody, które pozwolą na sprawdzenie, jak uczeń radzi sobie w nowej rzeczywistości edukacyjnej i czy przekazywane treści oraz dobrane do nich narzędzia, pozwalają uczniowi na samodzielną pracę. Ważnym elementem oceny procesu dydaktycznego jest dialog pomiędzy nauczycielem a uczniem, umożliwiający modyfikowanie przebiegu procesu kształcenia, celem podniesienia jego jakości.

10. Partycypacja uczniów w kreowaniu i przebiegu procesu kształcenia...

Należy ...wysłuchać się w głos najmłodszych na temat edukacji zdalnej i włączyć dzieci aktywnie we wspólne budowanie tego procesu